

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət Nazirliyi

F. Köçərli adına
Respublika Uşaq Kitabxanası

Əsrimiz, təhsilimiz və biz

Bilik Günü münasibətilə mərkəzi kitabxanaların uşaq şöbələri, MKS-nin şəhər, qəsəbə, kənd kitabxana filialları üçün hazırlanmış metodik vəsait

Bakı-2020

Tərtibçilər:

**Ruhiyyə Məmmədli
Sevil Əhmədova**

Redaktor:

Könül Ağazadə

Buraxılışa məsul

**Şəhla Qəmbərova
Əməkdar mədəniyyət işçisi**

Əsrimiz, təhsilimiz və biz / metodik vəsait / tərt. ed. Ruhiyyə Məmmədli, Sevil Əhmədova, red. Könül Ağazadə və ix. red və burax. məsul Şəhla Qəmbərova; F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası.- Bakı, 2020- 41 s.

Giriş

Xalqımızın mənəvi yüksəlişində böyük rol oynayan mədəniyyət ocaqlarından biri də F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasıdır. Kitabxananın başlıca vəzifəsi gənc nəslə mədəni xidmət göstərmək, məktəbli oxucuların mütaliəsinə düzgün istiqamət vermək, onlarda vətənpərvərlik, cəsurluq, ləyaqət və bu kimi digər gözəl hissələr aşılamaqdır. Bu bilik ocağı həmişə məktəblərlə əməkdaşlıq etmiş, birgə layihələr, tədbirlər həyata keçirmişlər.

Bildiyimiz kimi, 15 sentyabr - Bilik Günüdür. Həmin gün ölkəmizdə yeni dərs ili başlayır. Minlərlə uşaq məktəblərə yollanır, bilik dünyasına gedən yolda ilk addımlarını atırlar. Həmin gün uşaq kitabxanalarında da böyük canlanma yaranır və uşaqlarla əməkdaşlıq genişlənir.

Bilik Günü məktəb həyatına qədəm qoyan birincilər və onların valideynləri üçün də əlamətdar bir gündür. Dünənədək qayğısız gəzib-dolanan uşaqlar tezliklə əlisba ilə tanış olacaq, yazüb-oxumağı öyrənmək üçün səy göstərəcəklər. Daha sonra onlar kitabxanalara gəlib, kitablar oxuyacaq, şeirlər əzbərləyəcək və beləcə kitablar aləminə və yeni həyata qədəm qoyacaqlar.

15 Sentyabr - Bilik Günüdür

Sentyabrin 15-də ölkəmizin bütün ümumtəhsil məktəblərində və ali təhsil ocaqlarında yeni dərs ili başlayır. Bilik Günü Azərbaycanda yeni dərs ilinin başlandığı gün kimi qeyd edilir. 2004-cü ilədək həmin gün sentyabrin 1-nə təsadüf edirdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 21 avqust 2004-cü il tarixli fərmanı ilə ölkənin bütün təhsil müəssisələrində dərslərin 15sentyabrdan başlanma si qərara alınmış, beləliklə, həmin tarix Bilik Günü elan edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası bu gün öz inkişafının yeni mərhələsini yaşayır. Məlumdur ki, hər bir ölkənin tərəqqisi və gələcəyi oradakı təhsilin səviyyəsindən çox asılıdır. Buna görə də dövlətimiz, şəxsən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev təhsil sahəsinə xüsusi diqqət və qayğı göstərir. Azərbaycan təhsilinin bugünkü inkişafi öz mənbəyini ötən əsrin 70-ci illərindən ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan uzaqgörən və məqsədyönlü siyasətdən alıb, o vaxtdan başlayan qlobal miqyaslı təhsil quruculuğu sonrakı inkişaf üçün güclü təməl olub. Büyük öndərin ümumtəhsil məktəbləri şagirdlərinin dərsliklərdən pulsuz istifadəyə keçməsi haqqında imzaladığı sənəd də onun yeni nəslə böyük töhfəsi idi. Ulu öndər hər zaman müəllimlərə də daim hörmətlə yanaşıb, onların əməyinə yüksək qiymət verib. Bax elə buna görə Heydər Əlliyev respublikamıza rəhbərlik etdiyi illərdə çoxlu sayda təhsil işçisi orden və medallara, fəxri adlara layiq görülüb. Azərbaycanda ali təhsil də Heydər Əliyev dövründə inkişafa qədəm qoyub. Ötən əsrin 70-80-ci illərində 5 yeni ali məktəb yaradılıb. Müdrik dövlət başçısının daha bir xidməti görə Heydər Əlliyev respublikamıza rəhbərlik etdiyi illərdə çoxlu sayda təhsil işçisi orden və medallara, fəxri

adlara layiq görülüb. Azərbaycanda ali təhsil də Heydər Əliyev dövründə inkişafa qədəm qoyub. Ötən əsrin 70-80-ci illərində 5 yeni ali məktəb yaradılıb. Müdrik dövlət başçısının daha bir xidməti həmin illərdə azərbaycanlı gənclərin keçmiş SSRİ-nin ən nüfuzlu ali məktəblərinə oxumağa göndərilməsi idi. O vaxt 15 mindən çox gənc Azərbaycandan kənardı ali təhsil alıb. Ulu öndərin istəyi ilə yaradılan Cəmşid Naxçıvanski adına ilk hərbi məktəb isə ölkəmizdə milli hərbi kadr hazırlığı üçün baza rolunu oynayıb. Böyük öndər Azərbaycanda ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdışından sonra da ölkəmizdə elmin, təhsilin inkişafına kömək məqsədilə böyük işlər görülüb. Məktəb tikintisi, peşə təhsilinə diqqət, büdcədən təhsilə ayrılan vəsait ildən-ilə çoxalıb. Hər il qəbul zamanı ən yüksək bal toplayan gənclərə Prezident təqaüdü, istedadlı gənclərə fəxri təqaüdlərin verilməsi də təhsilə qayğıdır.

Son illərdə Azərbaycan təhsili yeni inkişaf dövrünə qədəm qoyub. Prezident İlham Əliyevin qayğısı, Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi layihələr ulu öndərin təhsil siyasətinin uğurlu davamının göstəricisidir. Bir faktı xatırlatmaq kifayətdir: ölkəmizdə təhsil sisteminin bütün pillələri üzrə Dövlət proqramları uğurla həyata keçirilir. Azərbaycan təhsilində ən uğurlu nəticələrdən biri məktəb tikintisinin geniş vüsət almasıdır.

Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə “Ən yaxşı ümumtəhsil məktəbi” və “Ən yaxşı müəllim” mükafatlarının təqdimatı da məktəb və müəllimin statusunun yüksəldilməsinə xidmət edir.

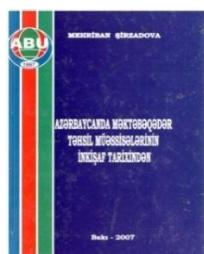
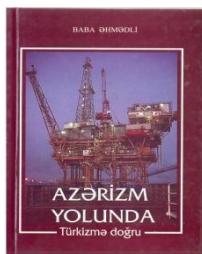
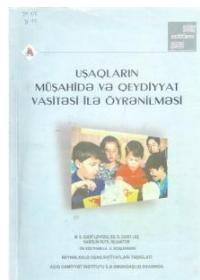
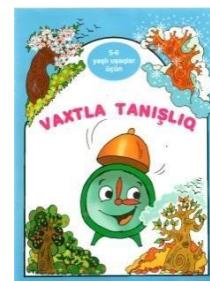
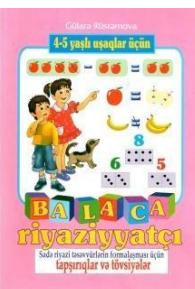
“2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində gənclərin müxtəlif ölkələrin nüfuzlu ali məktəblərinə təhsil almağa göndərilməsi istiqamətində də işlər uğurla davam etdirilir. Onların bir qismi təhsilini başa vuraraq Vətənə qayındır.

Təhsilin inkişafında Heydər Əliyev Fondu və onun Prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın müstəsna xidmətləri də xüsusi vurğulanmalıdır. Fondun “Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb” layihəsi çərçivəsində son illərdə ölkəmizdə müasir tələblərə cavab verən 400-ə yaxın məktəb tikilib və yenidən qurulub, həmçinin 40-a yaxın uşaq evi və internat məktəbi əsaslı təmir və bərpa olunub, lazımı avadanlıqla təchiz edilib. Fondun dəstəyi ilə əyani tədris vəsaitləri çap edilib. Fond 2004-cü ildən başlayaraq hər il qaçqın və məcburi köçkün ailələrindən olan uşaqları, eləcə də xarici ölkələrdə yaşayan məktəbli soydaşlarımızı yeni dərs ilində təzə dərs vəsaitləri ilə sevindirir.

15 sentyabr - Bilik Günü ilə bağlı kitabxanalarda, mədəniyyət müəssisələrində keçiriləcək tədbirlər

Kitabxanada uşaqlarla 15 sentyabr - Bilik Gününe hazırlıq məqsədilə ”Əsrimiz, təhsilimiz və biz” adlı söhbət keçirmək olar. Kitabxanaçı əvvəlcə bu mövzuda kitabxanada sərgi təşkil edir. Sərgidə Bilik Günü, elm və təhsil, uşaqların həyatında məktəbin rolu mövzusunda ədəbiyyatlar, dövri mətbuat nümunələri nümayiş olunur. Sərgiyə müxtəlif başlıqlar vermək olar. ”15 sentyabr - Bilik Günü”, ”Təhsil bizim gələcəyimizdir”, ”Əsrimiz, təhsilimiz və biz”, ”Bilik ağlin aynasıdır”, ”Elm ağlin çrağıdır”, Elm öz sahibinə böyük zinətdir”, ”Elmsız adam meyvəsiz ağaç kimidir” və s. Kitabxanaçı sərginin ətrafında oxucularla bu mövzuda söhbət edib, kitablar haqqında məlumat verir. Sərgidə görkəmlı şəxsiyyətlərin elm, təhsil haqqında söylədiyi müdrik kəlamlardan, atalar sözlərindən də istifadə edilir.

Kitabxanaçı Bilik Günü ilə bağlı təşkil etdiyi sərginin qarşısında məktəblilərlə sual-cavab, rəy sorğusu da keçirə bilər.

Elm və bilik haqqında müdrik kəlamlar

Heç bilənlə bilməyən (alimlə cahil) eyni ola bilərmi?

Qurani-Kərim

Elm tələbi üçün yola çıxan kimsə dönüncəyə qədər Allah yolundadır.

Ən böyük sədəqə biliyi bilməyənlər arasında yaymaqdır.

Hər kim elm öyrənərsə, keçmiş günahlarına kəffarət olar (bağışlanar).

Hz. Məhəmməd (s.a.s.) peyğəmbər

Çox bilmək lazımdır ki, az bildiyini biləsən.

Azərbaycan atalar sözü

İnsanın savadı, biliyi onun gələcək həyatını müəyyən edir, ölkənin hərtərəfli inkişafına xidmət edir və beləliklə, ölkənin intellektual potensialı da möhkəmlənir. Bu gün vaxtı gəlibdir ki, biz məhz bu sahəyə sərmayələr qoyaq.

*İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

Bilik öyrənməyi ar bilən hər kəs,
Dünyada mərifət qazana bilməz.
Qüvvət elmdədir, başqa cür heç kəs,
Heç kəsə üstünlük eyləyə bilməz,
Hər uca zirvədən, bilin ki, fəqət.
Alimin rütbəsi ucadır, əlbət!

Nizami Gəncəvi

Ey müəllim, aləti-təzvirdir əşrərə elm,
Qılma əhli-məkrə təlimi-məarif, zinhar!
Hiylə üçün elm təlimin qılan müfsidlərə,
Qətli-am üçün verər cəllada tigi-abidar.

Məhəmməd Füzuli

Kim özünü xalqın maariflənməsinə həsr edirsə, mükafatı özündə
tapır, öz vicdanını təimizləyir.

Həsən bəy Zərdabi

Sən nə qədər bilirsən bil, sənin biliyin qarşındakının anladığı
qədərdir.

Cəlaləddin Rumi

Öyrəndiklərini etsən, susduğun vaxt işlərin danışar.

Əbdülqadir Geylani

Biliyinlə qürrələnmə, bilmədiklərin bildiklərindən qat-qat çoxdur.

Hüman Təbrizi

Biliksiz adam okeanda azan yelkənsiz gəmiyə bənzəyər: ya sahilə çırpılıb parçalanar, ya da tufana düşüb batar.

Pifaqor

Biliyin ağası olmaq üçün zəhmətin köləsi olmaq gərəkdir.

Onore de Balzak

Bilik güc, güc isə bilikdir.

Frensis Bekon

Bilik nə qədər dövrlərə nəzər salmağa imkan yaradır.

Uinston Çörçill

Bilikdən daha zəngin xəzinə, pis xasiyyətdən daha rəzil dübcmən ola bilməz.

Ədalətdən kənardə olan bilik müdriklik deyil, dələduzluqdur.

Sokrat

Başımızı bəlaya salan bildiklərimiz yox, doğru zənn etdiklərimizdir.

Avraam Linkoln

Bilikli adamın bir günü nadan adamın bütün ömrünə bərabərdir.

Ərəb atalar sözü

Nə qədər yaşayırsan, öyrən, gözləmə ki, qocalıq gələndə sənə kamal gətirəcək.

Solon

Biliyə aparan yeganə yol zəhmətdir.

Bernard Sou

Bilməməkdən qorxma, səhv bilməkdən qorx. Çünkü bütün fəlakətlər ona görə baş verir.

Lev Nikolayeviç Tolstoy

Bilikli olmaq azdır, gərək bu bilikdən istifadə etməyi də bacarasan.

Mark Till Siseron

Ağıl köhnəlməyən geyimdir, bilik tükənməyən mədən.

Qırğız atalar sözü

Biləyi güclü birini yıخار, biliyi güclü minini.

Özbək atalar sözü

Öz bildiyini başqalarına öyrət, başqalarının bildiklərini də özün öyrən.

Yohan Volfqanq Höte

Gələcəkdə peşman olmaq istəmirsənsə, öz ailəni təhsildən məhrum etmə.

Aleksandr Sergeyeviç Puşkin

Biliyi heç vaxt ali təhsil diplomu ilə məhdudlaşdırımayın. Daim oxumaq öyrənmək lazımdır.

Karl Weber

Gənc ikən bilik ağacını əkməsək, qocaldığınız zaman kölgəsinə siğınacaq bir yerimiz olmaz.

Nikolo Sebastyan Şamfor

O adam ki, bilir və biliyi ilə başqalarını heyran edir, o, alimdir, ona ehtiram edin. O adam ki, bilir və biliyinə güvənmir, o, özündən xəbərsizdir, onu tənqid edin. O adam ki, bilmir və öyrənməyə cəhd edir, o, zəhməkeşdir, ona kömək edin. O adam ki, bilmir və öyrənmək də istəmir, o ağılsızdır, ondan uzaq olun.

N.Tusi

İnsana heç nəyi öyrədə bilməzsən. Ona ancaq öyrənməyi öz içində tapa biləcəyindən başqa.

Qalileo Qaliley

Sivilizasiyamızın gələcəyi elmi düşünmə qabiliyyətinin get-gedə yayılması və dərinləşməsi ilə bağlıdır.

Jon Devey

Bir quruluşun sahib olduğu yeri doldurulması mümkün olmayan tək sərmayə insanın bilik və bacarığıdır.

Endri Karneqi

Kəşf etmək hamının gördüyüni görmək, lakin hələ heç kimin düşünmədiyini düşünmək deməkdir.

A.Dreydi

Dünya artıq əməktutumlu, xammaltutumlu, enerjitetumlu deyil, biliktutumlu olmaqdadır.

Piter Druker

İnsanın aqlı ona hər hansı bir məhdudiyyətlərin tətbiq olunmasına nifrət edir.

Jozef Eddison

Sənə bir şeyi necə biləcəyini öyrədimmi? Bildiyin vaxt bildiyini dərk et, bilmədiyin vaxt isə bilmədiyini anla.

Elm, bilik o qədər həzz mənbəyidir ki, o insana hər şeyi, hətta fiziki iztirabı, necə qocaldığını belə unutdura bilər.

Konfutsi

Mütləq olan bir şey var: bir şeyin doğruluğundan şübhə etmək.

Şübhə etmək düşünməkdir. Düşünməksə, mövcud olmaqdır...

Belə isə düşnürəm, deməli mövcudam.

Rene Dekart

İki şey dünyaya hökm edər: qılınc və düşüncə. Qılınc da əvvəl-axır düşüncəyə məğlub olur.

Napoleon

Mən bilirom ki, mən heç nə bilmirəm.

Sokrat

Elm və idman sevgi görmədiyi yeri tərk edər.

Ibn Sina

Hər şey haqqında bir şey və bir şey haqqında hər şey öyrənməyə çalışın.

T.Huksley

Bilgi azad olmanın ayrılmaz bir parçasıdır.

V.E.Çanning

Ümumi bir qayda olaraq həyatdakı ən müvəffəq insan ən yaxşı biliyə sahib olandır.

Bencamin Disraeli

Sadəcə bir yaxşı şey vardır – bilik; və sadəcə bir pis şey vardır – cahillik.

Sokrat

Xoşbəxtlik bilik ilə əldə edilər. Doğru düşüncə bilikdir.

Əflatun (Platon)

Hikmətli bilik, təcrübə ilə dəstəklənən və tətbiq edilmə xüsusiyətləri daşıyan elmdir. Hikmət elm ilə sənətin birləşməsidir.

Elmali M.Hamdi Yazar

Yaşadığımız yeni əsrde zənginlik biliyin məhsuludur. Bilik iqtisada diyyatın başlıca xammalı və ən önəmlı məhsuluna çevrilməkdədir.

Tomas Stuart

Yaxşı bir ağla sahib olmaq kafi deyildir. Önəmlı olan ağlı yaxşı istifadə etməkdir.

Rene Dekart

İnsanın cahilliyi haqda xəbərsiz olması daha təhlükəlidir, daha qorxuncdur.

Seynt Jerami

Az bilən bildiyinin doğruluğundan əmin ola bilər, bilgi artdıqca şübhə də artır. Təkcə bilik azdır, onu tətbiq etmək lazımdır; istəmək azdır, fəaliyyət göstərmək lazımdır.

Höte

Böyük cinayətlər böyük cahillər tərəfindən törədilmişdir.

Volter

Boş bir baş şeytanın iş otağıdır.

S.Smayls

Bilik yaxşı vaxtlarda sərvət, pis zamanlarda bir sığınaq və yaxşı bir bələdçidir.

Aristotel

Bilgi pula bənzəyir, qazandıqca vərdişə çevrilir, ancaq bu yaxşı bir vərdişdir.

Bernard Šou

Ağıl insan təbiətinə xasdır, İnsan Allah xassəlidir.

Xudu Məmmədəov

Bilik ağlın aynasıdır.

Ağilli yoxsul axmaq varlıdan yaxşıdır.

Bilməmək eyib deyil, soruşturmaq eyibdir.

Bilik oxumaq və ya təcrübədə öyrənmək yolu ilə əldə edilmiş mənəvi sərvət, elm isə mütəşəkkil bilikdir.

Bütün yamanlıqların anası cəhalətdir.

Elm – varlıqların həqiqətən necə olduqlarını düzgün təsəvvür etmək, insanın yaradıcı ağılı və sağlam düşüncəsi dairəsində onun xüsusiyyət və keyfiyyətlərini kəsf etməkdir!

Atalar sözü

Bilik xəzinədir, onun açarı sualdır. Bilmədiyiniz şeyi soruşun ki, Allah sizə öz rəhmətini əta etsin. Çünkü sual soruşmaqla dörd nəfərə savab verilər: soruşana, cavab verənə, eşidənə və onları dost sayana.

Kim ki, elmi körpəlikdən öyrənir, onun elm öyrənməyi daş üzərində yazı yazmağa oxşayır, kim ki, yaslı vaxtında öyrənməyə başlayır, bu su səthində yazmağa oxşayır.

İslam hədislərindən

Bilik qartopu kimi yuvarlandıqca böyüyür.

L.Sidney

Öyrənmək axan suya qarşı üzməyə oxşayır, irəliləməsəniz, geriləyərsiniz.

Çin atalar sözü

Müasir dünyada kralların da qüdrəti bilikdədir.

Antoni Robbins

Bilik bir işıq kimidir, ondan istifadə edilərsə, daha da parlaq olar, edilməzsə, sönər.

Aleksandr Everest

Biliyin ağası olmaq üçün çalışmanın qulu olmaq şərtidir.

Balzak

Elm elm bilməkdir,
Elm özünü bilməkdir,
Sən özünü bilməzsənsə,
Bu necə oxumaqdır?!

Yunus Əmrə

Bir millətin əsgəri, ordusu nə qədər güclü olursa olsun, qazandığı qələbələr nə qədər yüksək olursa, olsun, əgər millət elm ordusuna sahib deyilsə, hərb meydanlarında qazanılmış qələbələrin faydası az olacaq. Ona görə də, hər şeydən əvvəl, möhtəşəm bir elm ordusu yaradılmalıdır.

Mustafa Kamal Atatürk

Bütün yamanlıqların anası cəhalətdir.

Yusif Xas Hacib, “Kutadqu Bilik”, 1074-cü il

Bax biliksiz, nadan, dayaz insana
Bənzər yarpaq üstə üzən siçana.

Mövlana

Biliksiz adamın dediyi məna
Ağır zərbə olar qanan adama.

Mövlana

Ağıl kövhərdir diqqətlə baxsan,
Oxu, kitab olsun amalın sənin.
Oğul, hələ kalsan, biliyə qatlan,
Biliksiz ac qalar kamalın sənin.

T. Fikrat

Bəzi kitabları dadmaq, bəzilərini elə-belə udmaq olar, amma az miqdarda kitabı yaxşı çeynəmək və həzm etmək lazımdır.

F.Bekon

Nəyi isə oxuyan adam heç bir şey oxumayan adamdan xeyli yüksəkdə durur.

V.Q.Belinski

Yaşayaraq əldə edilən bilik daş üzərinə həkk edilmiş yazı kimidir.

T.Karlayl

Kitabxanalarda 15 sentyabr - Bilik Günü ilə bağlı yuxarı sinif şagirdlərinin iştirakı ilə “Təhsilimiz müasir gəncliyin gözü ilə” adlı konfrans da təşkil etmək əhəmiyyətlidir. Konfransdan öncə onun programı tərtib olunmalı, tədbirin keçiriləcəyi dəqiq vaxt müəyyən olunmalıdır. Programda konfransda çıxış edəcək qonaqların, təhsil işçilərinin, əməkdar müəllimlərin, şagirdlərin adları, onların çıxış edəcəkləri mövzular, tədbirin keçiriləcəyi məkan və zaman qeyd olunur. Oxucu konfransının planını sizə təqdim edirik:

1. Giriş hissə (Elm və təhsil sahəsində yeniliklər)
2. Bilik Günü ilə bağlı kitabxana rəhbərliyinin, jurnalist, təhsil işçilərinin çıxışları.
3. Yuxarı sinif şagirdlərindən ibarət olan oxucuların elm və təhsil haqqında məruzələri.
4. Konfransın yekunu.

I məruzəçi: -Uşaqlar buraya 15 sentyabr - Bilik Günü münasibətilə yığılmışdır. Məktəblərimiz, ali təhsil ocaqlarımız bizə elm verir. Mənim fikrimcə, elm həqiqəti öyrənir, həyatın qanuna uyğunluqlarını, təbiətin sırlarını bir-birinin ardınca kəş edir. İnsan bütün varlığı ilə gözəlliyyə can atır və deməli, həqiqi gözəlliyyi duymaq, dərk etmək üçün elm öyrənmək vacibdir.

II məruzəçi: - Müasir dövrümüz yüksək texnika, yüksək sivilizasiya dövrüdür. Bu dövrdə yüksək elmi səviyyə, dərin bilik tələb olunur. Elm və bilik isə yalnız oxumaqla, öyrənməklə əldə edilir. Bu gün mən parta arxasında əyləşərək sevimli müəllimlərimdən elmin dərinliklərini öyrənir, bilik əldə edirəm. Bilirəm ki, elm, bilik böyük qüvvədir, gələcək yüksək ixtisasların özülüdür. Ona görə də çalışıram ki, müəllimlərimin verdiyi bütün tapşırıqları vaxtlı-vaxtında yerinə yetirim, onlara diqqətlə qulaq asım, çoxlu elmi kitablar oxuyum. Ancaq elmlə, bilikli olduğum halda mən başqalarından üstün ola bilərəm. Mən isə, həqiqətən, üstün olmaq, öz biliyimlə, bacarığımla tanınmaq istəyirəm.

III məruzəçi: - Uşaqlar bir şeyi də yaddan çıxarmayaq ki, bilikləri biz əziz müəllimlərimizin etdiyi kömək, müəyyən etdikləri istiqamət sayəsində əldə edirik. Müəllim... Adı söz deyil bu... Müəllimlik müqəddəs və şərəfli peşədir. Əsl müəllim sanki bir günəşdir. Gözünün nurunu damla-damla şagirdlərinin yoluna səpən, bunun nəticəsində gözü nurdan düşsə də, özü daim məğrur, adı daim yüksək olan günəş... Müəllim bir günəşdir. Hər axşam qürub edən günəş hər səhər yenidən doğduğu kimi, müəllim də yaşının üstünə yaş gəldikcə ömrünün qürub çağını yaşasa da, şagirdlərin simasında yenidən doğur, yenidən dünyaya gəlir. Deməli, əsl müəllim əbədi yaşayır.

IV məruzəçi: - Tarix boyu elmə, biliyə yiyələnmək şərəfli iş hesab olunub. Müəllim əməyinin nəticəsində formalaşan cəmiyyətdə savadlı, bilikli, geniş dünya görüşlü, nümunəvi əxlaqa malik insanlar yetişir. Bu insanlar isə cəmiyyəti daha da inkişaf etdirirlər.

Konfransın sonunda iştirakçılara “**Əsil müəllim necə olmalıdır?**” sualı ünvanlanır və müəllimə xas olan ən yüksək keyfiyyətlər sadalanır.

1. Dərs dediyi fənni mükəmməl bilməlidir.
2. Hərəkətləri biliyinə uyğun gəlməlidir.
3. Təhsil üçün rüşvətdən imtina etməlidir.
4. Tələbələrlə öz övladları kimi rəftar etməlidir.
5. Bildiklərini şagirdlərinə həvəslə öyrətməli və onlarda gələcəyə dərin inam hissi aşılıamağa çalışmalı və bununla da onlara xoşbəxtliyin yolunu göstərməlidir.
6. Tələbələrinə qarşı xeyirxah və səbirli olmalıdır.
7. Tədris planını şagirdlərin əqli qabiliyyətinə uyğun ardıcılıqla tətbiq etməlidir.
8. Əsil müəllim, ilk növbədə, bütün tələbələrini sevməlidir; auditoriyada mövzudan kənar söhbətlər etməməli, siyasətlə məşğul olmamalı, özündən danışmamalıdır və s.

15 sentyabr - Bilik Günü ilə bağlı Nağıl otağında məktəbəqədər, ibtidai sinif şagirdləri ilə söhbət keçirmək, tap-tapmaca oyunu, səhnəciklər, şeir, mahni, rəsm müsabiqəsi də təşkil etmək olar. Müsabiqənin sonunda ən gözəl şeir, mahni söyləyən şagird, bu mövzuda ən yaxşı rəsm çəkən uşaq kitabxananın müdürüyyəti tərəfindən mükafatlandırılır.

Pedaqoq və psixoloqlar məktəbə marağın yaranmasında süjetli-rollu (yaradıcı) “Məktəb” oyununun mühümlüyünü qeyd etmişlər. Bu oyunda uşaqlar məşğələlərdə qazandıqları bilik və bacarıqlardan istifadə edir, davranışlı qaydalarını möhkəmləndirirlər. Uşaqlar öz üzərlərinə müəllimin rolunu götürərək, onun fəaliyyətini, davranışını daha dəqiqliklə eks etdirir, daha ciddi olur, dəftərlərdə rəngli bayraqlarla qiymətlər qeyd edirlər.

Məqsəd:

1. Mövzu ilə əlaqədar uşaqların lügətinə müxtəlif nitq hissələrinə aid sözlər daxil etmək, lügəti fəallaşdırmaq;
2. Cümlə qurmaq, onu genişləndirmək bacarığını inkişaf etdirmək;
3. Rabitəli nitqi inkişaf etdirmək.

Vəsait: İki ədəd məktəbli çantası, qutu, qələm, rəngli karandaşlar, balaca vərəqlərə yazılmış tapmacalar, iki ədəd “Əlifba” kitabı, dəftərlər, xətkeş və s.

Haqqında söhbət açdığımız oyun yaxınlıqda yerləşən yuxarı yaş qrup bağça uşaqları arasında təşkil olunur.

Oyunu təşkil etməkdən bir neçə gün əvvəl məktəbə ekskursiya təşkil edilməli uşaqlar məktəb həyatı ilə tanış olmalıdır. Uşaqlarla məktəb, ekskursiyada gördükлəri haqqında söhbət aparılmalı, məktəb həyatını əks etdirən diafilm göstərilməlidir. Məsələn: Divardan məktəb həyatını əks etdirən müxtəlif şəkillər asılır.

Oyunun gedişi:

Kitabxanaçı: - Əziz uşaqlar, bu gün bura 15 sentyabr - Bilik Günü münasibətilə yığışmışıq. Sizlər bu il məktəb adlanan müqəddəs bir məkana ayaq basacaqsınız. O elm ocağında öyrəndikləriniz sayəsində hərəniz bir ixtisas sahibi olacaqsınız. Sizlər bizim gələcəyimizsiniz. Vətənimizə layiqli vətəndaş olmaq üçün hər biriniz yaxşı oxumalı, Vətəni sevməlisiniz. Bura bizim Nağıl otağımızdır.

Kitabxanaçı əvvəlcə uşaqları Nağıl otağı ilə tanış edir. Sonra uşaqların diqqətini stolun üstündəki bağlamaya cəlb edərək deyir:

- Bu bağlamanı sizə yuxarı sinif şagirdləri hədiyyə göndəriblər. Bilirsinizmi bağlamanın içində nə var?

Baxın, bu bağlamada çoxlu tapmacalar var. Bu tapmacalardan sizin üçün də maraqlı olanları var, nisbətən böyük bacı və

qardaşlar üçün də. Tapmacanın xüsusiyyəti budur ki, bir şeyin müəyyən əlamətləri söylənilir, amma adı çəkilmir. Siz həmin əlamətlərə əsasən tapmalısınız ki, söhbət nədən gedir. Kim özü tapsa, biz bunu həmən biləcəyik, onun ürəyində tutduğu bir arzuya əməl edəcəyik. Gəlin, birlikdə başlayaq.

Yarpağı var, ağaç deyil,
Tikilir, paltar deyil,
Danışır, adam deyil. (**kitab**)

Bir ağaçım var, on iki budağı.
Hər budağın otuz yarpağı,
Hər yarpağın bir üzü qara, bir üzü ağ. (**il, ay, gün**)

Yazda yiğir yeməyini,
Çox sevir öz əməyini,
Ağ ilan ağızın açar,
Qara ilan vurar keçər. (**iynə-sap**)
Axşam səpdim noxudu,
Sübhdən qalxdım, yoxudu. (**ulduzlar**)

Altı tavan, üstü tavan,
İçində bir qırmızı oğlan. (**dil**)

Bağlasaq gedər,
Açsaq, dayanar. (**ayaqqabı**)

Çox dişi var dişləməz,
Heç kimsəni incitməz.
Əllərdən də heç düşməz. (**daraq**)

Tap nədir,
Dolu gedər, boş gələr,
Ağzımıza xoş gələr. (qaşıq)

Qurmadan işlər,
Durmadan işlər. (ürək)

Toxumsuz bitər,
Dünyaya yetər. (duz)

Ağaca çıxdım adamla,
Bir nəlbəki badamla. Nə
dili var nə ağızı,
Hey danışır adamla. (kitab)

Mənim bir çubuğum var, yeridikcə iz qoyar. (qələm)

Kitabxanaçı yarışmada iştirak edən fəal uşaqları nağıl kitabları ilə mükafatlandırır. Tapmacanın cavabını tapa bilməyən uşaqlar cərimə olaraq rəqs edib, məktəb haqqında şeir söyləyirlər. Kitabxanaçı sonra bağlamadan “Əlifba” kitabı, rəngli karandaşlar, xətkeş və digər məktəb ləvazimati çıxarıb, uşaqlara müraciət edir:

- Bu gördüğünüz əşyaların hamısı birlikdə “dərs ləvazimati” adlanır. Siz tezliklə məktəbə gedəcək və məktəblə olacaqsınız. Bu əşyalar sizə də lazımla olacaq.

- Uşaqlar, bu gün biz sizinlə iki əşyani müqayisə edəcəyik.

Kitabxanaçı kitab və dəftəri stolun üstünə qoyub soruşur:

- Biz nələri müqayisə edəcəyik?

Uşaqlar:- Biz bu gün kitab və dəftəri müqayisə edəcəyik.

Kitabxanaçı: - Onlar kimə lazımdır?

Uşaqar: -Onlar məktəbliyə, müəllimlərə, tələbələrə lazımdır.

Kitabxanaçı: -Bəs kitabla dəftər bir-birindən nə ilə fərqlənir?

Uşaq: - Kitab qalındır, dəftər isə nazikdir. Kitabda yazı, şəkillər var, dəftər isə ağdır.

Biz kitab və dəftərin bir-birindən nə ilə fərqləndiyini dedik.

Bəs onların oxşar cəhətləri hansılardır?

Uşaq: - Kitab və dəftərin ikisinin də forması eynidir, dördküncdür. Hər ikisi kağızdan hazırlanıb.

Kitabxanaçı uşaqlarla daha bir yarış, sual-cavab keçirir. Uşaqlar iki komandaya ayrılırlar. Hər bir kapitan öz komandasında suali düzgün tapana nişan təqdim edir. Hansı komandada çox nişan yığılrsa, o qalib hesab olunur.

1. İlin neçə fəsli var?
2. İldə neçə ay var?
3. Həftənin neçə günü var?
4. Hər fəslin neçə ayı var?
5. Zamana görə daha çox uzun olan nədir?
6. Zamana görə daha çox qısa olan nədir? və s.

Kitabxananın oxu zalında Bilik Günü ilə bağlı şeir, mahni müsabiqəsi də təşkil oluna bilər. Tədbirdə məktəb, müəllim, vətən, elm-təhsillə bağlı şeirlər səslənir.

Müəllim

Müəllim, qayğınlı böyüyür insan,

Sən əqlə, kamala qanad verirsən.

Ana dilimizin gur bulağından,

Körpə balalara su içirirsən,

Daşda naxış açan memara bir bax,

Bu sənət heç kəsə gəlməsin asan.
Gör sənin sənətin necə çətindir.
Canlı beyinlərdə naxış açırsan.
Alim kəşf eyləyir, yazır, müttəsil,
Sənin də bunlarda var alın tərin.
Sən də yaradansan, kitablar deyil,
Alimin özüdür sənin əsərin.

Məktəb

Məktəbə ilk dəfə qədəm qoyanda,
“Ana” kəlməsini gətirdik dilə.
O bircə saniyə, o bircə anda,
Bir anda çevrildi düz 11 ilə.

Nə günlər keçirdik, nələr yaşadıq.
Əlimizdə olsa, heç ayrılmazdıq.
O məktəb bizlərə olmuşdu ana.
Biz də o ananın övladlarıydıq.

Son zəng çalınacaq, səda salacaq.
Sevincin yerini qüssə alacaq.
Hər bir kəs dağılıb getdikdən sonra.
Bir insan bir şəxsə həsrət qalacaq.

Qəlbimdə nə qədər sözüm var mənim,
O qədər sevincim, qəmim var mənim,
Bu sözü deməyi bacarmır dilim,
“Əlvida”, “əlvida”, orta məktəbim!

Bu da son cümlədir, bu da son sətir,
Məktəb macəramız sonamı, yetir?
Nə olar əl saxla, vurma bu zəngi,
Bu gün çox qəmlidi onun ahəngi.

Birinci dərsdə

Birinci sınıf üçün,
Birinci dərsdi bu gün.
Gülərzülü uşaqlar,
Baxırdı sevinc ilə.
Elə bil ki, burada
Qarışmışdı gül-gülə.
Müəllim uşaqları,
Süzüb dedi: -Balalar,
Birinci dərs günündə
Belə bir qaydamız var.
Əvvəl tanış oluruq,
Şagirdlər ilə bir-bir,
Kimsə, mahnı oxuyur,
Kimsə də, şeir deyir.
Müəllim də tanıyor
Uşaqları bu gündən.
Utanmayın, indisə,
Sizi dinləyirəm mən.
Müəllim susan kimi,
Sakitlik oldu bir az.
Sonra qalxıb yerindən,
Şeir söylədi Gülyaz.
Qız, oğlan növbə ilə

Bir-bir ayağa durdu.
Coşdu körpə ürəklər,
Min bir sevinclə vurdu.

Arxadakı partaya,
Elə ki, çatdı növbə,
Bantına əl gəzdirib.
Qalxdı balaca Töhfə.
O, “Kukla” mahnısını,
Oxudu incə səslə.

Hamı susub bu qızı,
Qulaq asdı həvəslə.
Bu anda ön cərgədən
Gəldi ağlamaq səsi.
Dondu dodaqlarında
Qızçığazın nəğməsi.
Hamı boylanıb baxdı.
Gülərin partasına,
Piçıldıasdı uşaqlar:
Görən nə olmuş ona?
Qırrımsaçlı bu qızın
Başına çəkib əlin.
Onu bir ata kimi,
Oxşadı gənc müəllim.
O, mehriban-mehriban
Soruşdu: - Qəşəng qızım,
Hamı danişib, gülür
Ağlamaq nəyə lazım?
Gülərin gözyaşları,
Yanağına sürüsdü...
Dedi: - Nə edim axı,

Kuklam yadıma düşdü.

Mir Sabir

Görüşünə gəlmışəm

İlk ustadım- müəllimim!
Yenə sənin görüşünə gəlmışəm mən,
Gəlmışəm ki, yenə sənin
Qabağında şagird olum, boynu büük,
Gəlmışəm ki, yenə səndən xəbər alım
Şeir nədir! Şair kimdir!
Deyəsən ki, niyə şair müqəddəsdir,
Niyə şeir bir tilsimdir.
Gəlmışəm ki, o müqəddəs
İlkinliyə uyum bir də.
Uzaq illər arxasından gözəlliyn
Gül əstrini duyum bir də.
Gözüm yazı lövhəsində,
Könlüm şeir həvəsində
Mən xəyalalı dalım yenə.
O uşaqlıq günlərindən
Bu ahıllıq illərinə
Bir cığır da salım yenə.
Gəlmışəm ki,
Təbaşirli əllərindən
Toz ələnən saçlarına
Baxım bir də.
“Qığılcımdan alov doğar!”- dedikcə sən
Zülmətlərin ağuşunda
Şimşek olub çaxım bir də.

Yadımdadır pəncərəsi
Günə baxan bapbalaca sinifimiz...
O sinifdən başlamışıq
Bu dünyani sevməyə biz.
Həqiqətdən danışdıqca
Həqiqətin şoləsinə
Bənzəyirdin sən özün də,
Yüz günəşin nuru vardı hər sözündə.
Danışardin haqqın yolu
Niyə belə çətin olur.
Haq-həqiqət əsgərləri
Dönməz olur, mətin olur!
Öyrət mənə!
Öyrət yenə!
Həqiqətə gedən yolun hər sırrını!..
Bütün dünya şairləri bundan yazır
İlk şeirini son şeirini.
Öyrət mənə! Qoy ilhamım
Məni heç vaxt xar etməsin el yanında.
Həqiqətdən söz düşəndə
Haq sözümü deyim mən də
Bu aşkarlıq zamanında.

Gəray Fəzli

İlk müəllimim

Hara getsəm mənim ilk müəllimim,
Əziz adın bir an düşməz dilimdəm.
“Ana”, “Vətən” – kəlməsini ilk dəfə
Yazdırımsan sən tutaraq əlimdən.
Nəqərat:

Dərs deyərək, çəkmisən
Zəhmətimi bahar, qış.
O gümüşü saçların
Bəlkə ondan ağarmış?!.
Xəyalımdan çıxmaz bir an nəzərin,
Üstümdədir sanki yenə gözlərin.
Geniş həyat yollarında hər dəfə
Qollarıma qüvvət vermiş sözlərin.

Nəqərat:

Neçə məktəb qurtarsam da əgər mən,
İlk müəllim – yenə sənsən, yenə sən!
Mən hörmətlə çəkəcəyəm adını,
Yaşım ötsə, saçımı da düşsə dən...

Musiqisi Rəşid Şəfəqin, sözləri Aslan Aslanovundur

Ağıllı oğlum, oyan!

Ağıllı oğlum, oyan!
Qiymətlidir hər zaman.
Tez ol, dur, get məktəbə,
Sarıl elmə, ədəbə.
Səhər ziyandır yuxu.
Məktəbə get, dərs oxu.
Al şəfəqli günəş var,
Pəncərədən parıldar.
Qalx ki, hamı oyanmış,
Dünya nura boyanmış.
Səhər ziyandır yuxu,
Məktəbə get, dərs oxu.

Abdulla Şaiq

Məktəbə çağırış

Mənim bağım, baharım
Fikri işıqlı oğlum!
Məktəb zamanı gəldi ,
Dur, yaraşılı oğlum!
Ey gözüm, ey canım!
Get məktəbə, cavanım !
Gün çıxdı,sübh açıldı,
Qaranlıqlar qaçıldı,
Pəncərədən gün düşdü,
Otaqlara saçıldı.

(nəqərat)

Oğul,oğul, amandır,
Çox yuxlamaq yamandır,
Çox yuxlamaq -şeytandan,
Tez durmaq -Allahdandır.

(nəqərat)

Nəsihət al,nəsihət,
Qıl kəsbi-elmə qeyrət!
Elmsizlik bələsi,
Müşkül olur,həqiqət.

(nəqərat)

Məktəbdə var şərafət,
Dəftərdə var lətafət.
Cari olur qələmdən
Şirin-şirin hekayət.

(nəqərat)

Allah olsun sədiqin,
Məktəb sənin şəfiqin;
Dur ,məktəbə get ,oğlum,
Dəftər sənin rəfiqin.

(nəqərat)

Müəllimin kəlamın
Al, saxla ehtiramın;
Həqdən edər təmənna
Məktəbinin dəvamın.

(nəqərat)

Elm öyrən, imtahan ver,
Öz fəzlini nişan ver;
Qədrini bil elmü fəzlin,
Elmin yolunda can ver.

(nəqərat)

M.Ə.Sabir

Həmçinin kitabxanada yuxarı sinif şagirdləri arasında Bilik Günü ilə bağlı inşa müsabiqəsi də təşkil etmək olar. Hazırlaşmaq üçün uşaqlara 1 həftə vaxt verilir. İnşaların yoxlanılması üçün kitabxanada müsiflər heyvəti təşkil olunur. Bu mövzuda ən yaxşı inşa yazan məktəbli müdriyyət tərəfindən mükafatlandırılır.

Ədəbi - bədii gecə

15 sentyabr - Bilik Günü ilə əlaqadər olaraq kitabxanada keçirilən tədbirlərdən biri də əbədi-bədii gecədir. Ədəbi-bədii gecə oxuculara həmin günün mahiyyətini daha da yaxından tanıtmaq üçün nəzərdə tutulur. Tədbirə təhsil işçiləri, məktəb və bağça müəllimləri, mədəniyyət işçiləri, məktəblilər dəvət olunurlar. Öncə tədbir iştirakçılarına 15 sentyabr Bilik günü ilə bağlı kitabxana tərəfindən hazırlanmış “Məktəb zamanı gəldi...” adlı slayd təqdim olunur.

Sonra aparıcılar Azərbaycan himninin sədaları altında səhnəyə yaxınlaşırlar.

I Aparıcı: - Salam dəyərli qonaqlar, tədbir iştirakçıları. Müəllim və şagirdlərin çoxdan gözlədikləri 15 sentyabr-Bilik Günü gəldi. Ölkədə fəaliyyət göstərən ümumtəhsil məktəblərində təqribən üç aylıq tətildən sonra ilk zəng çalındı. Bu gün təkcə məktəblilərin deyil, həm də onları müşayiət edən valiydenlərin çöhrəsində sevinc və fərəh hissələri yaşanır.

II Aparıcı: - Üz-gözlərindən sevincqarışq həyəcan hiss olunan birinciləri də başa düşmək çətin deyil. Axı ilk dəfə parta arxasında oturmaq onların həyatında yeni bir mərhələdir. Biz inanırıq ki, bu uçaqlar gələcəkdə Azərbaycanın layiqli vətəndaşları olacaqlar.

I Aparıcı: -15 sentyabr həm də Azərbaycan tarixində baş verən çox əlamətdar bir hadisə ilə bağlıdır. Düz 97 il öncə məhz bu gündə Azərbaycan və türk əsgərlərindən ibarət Qafqaz-İslam Ordusu Bakını bolşevik və daşnaklardan azad etmişdir. Eşq olsun Azərbaycan ordusuna. Eşq olsun Türk əsgərinə.

Bu anda “Bir Millət- İki Dövlət” adlı slayd tamaşaçılara təqdim olunur.

II Aparıcı: - Elmə, biliyə yiylənmək bütün dövrlərdə şərəfli iş hesab olunub. Müəllim əməyinin nəticəsində formalaşan cəmiyyətdə savadlı, bilikli, geniş dünya görüşlü, nümunəvi əxlaqa malik insanlar yetişir. Bu insanlar isə cəmiyyəti dahada inkişaf etdirirlər.

I Aparıcı: -Müəllim! Bu ad necə qürur və iftixarla səslənir. Azərbaycanın görkəmli maarifçisi Həsən bəy Zərdabinin sözlərini xatırlamaq yerinə düşər. ”Əgər məndən soruşalar ki, ən şərəfli peşə hansıdır, mən o zaman iftixarla belə deyərdim- müəllimlik!

Məktəblilər səhnəyə çıxıb müəllim haqqında gözəl kəlamlar söyləyirlər.

I məktəbli: -Həyatda ən böyük xoşbəxtlik odur ki, insanlara lazımlı olasan. Bəs onda müəllimlərdən daha artıq xoşbəxt olan varmı? Əlbətdə, yox!

Müəllim! Dağ əzmi vardır bu adda,
Bu ada borcluyuq daim həyatda.

II məktəbli: - Yazuçı insanlara öz kitablarını, rəssam əsərlərini irs qoyur. Bəs müəllim? Müəllim öz şagirdlərinin qəlbində, onların hərəkət, rəftar və düşüncələrində yaşayır. Müəllimin ölməzliyi də məhz bundadır!

Mən ucsuz-bucaqsız nurlu Asiman,
Parlayan ulduzum, ayım sizsiniz.
Mən dalğalı dəniz, sahilsiz ümman,
Daima çağlayan çayım sizsiniz!

III məktəbli: - Müəllim ilk dəfə şagirdlərinə “a” hərfini öyrədir. Hər bir insanın gözünün nuru olan “ana” kəlməsini yazdırır. Getdikcə öz şagirdlərinin günəş kimi saf qəlbinin əbədi mehmanına çevrilir.

Mən sizi qartal tək uçan görməsəm,
Alışır ciyərim, yanır ürəyim.
Sizinlə şadlanıb birgə gülməsəm,
Gülməz gözlərimdə xoş gələcəyim.

IV məktəbli: - Müəllim ömrü möcüzələrlə dolu zəngin bir dünyadır. Bu elə bir dünyadır ki, heç vaxt tükənən deyil. Əksinə günü-gündən varılanan, nurlanan, hamının ehtiyacı olan mənəvi sərvətdir.

Həyatda ümidim, diləyimsiniz,

Gələcəyə baxan gözüm sizsiniz.

Atəsi sönməyən ürəyimsiniz.

Aləmə səs salan sözüm sizsiniz!

I Aparıcı: - Müəllimlərin əməyini üzə çıxaran isə sizin kimi gül balalardır. Müəllim əməyi cahan süfrəsinə həmişə bəzək verir. Müəllim günəşdirəsə, siz uşaqlar onun zərrəcikləri, nur parçalarısız. Müəllim təmizlik, saflıq dəryasıdır, şagirdlər isə onun ləpələri. Müəllim səmadır, şagirdləri onun şölənənən ulduzları.

II Aparıcı: - Bəli, uşaqlar sevinc, xoşbəxtlik rəmziidir. Onların hər bir insan və ailə üçün nə demək olduğunu sözün qüdrəti ilə canlandırmaq həqiqətən də çətindir.

I Aparıcı: - Uşaqlarının sosial-mənəvi ehtiyaclarını təmin etmək, onları müstəqil həyata ləyaqətli vətəndqaş kimi hazırlamaq, cəmiyyətdə yerini tapmasına yardımçı olmaq hər bir valideynin ən böyük arzusudur. Elə bu arzu ilə də hər bir azərbaycanlı uşaqlarının sabahı naminə səylə çalışır, onları məktəbə, ali təhsil ocaqlarına yola salır, gözəl təhsil alması üçün şərait yaradır, min bir zəhmətə qatlaşır.

II Aparıcı: - Hər bir ölkənin gələcəyi oradakı təhsilin səviyyəsi ilə çox bağlıdır. Ölkəmizdə son illərdə təhsilin inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər deməyə əsas verir ki, Azərbaycan öz gələcəyini daha etibarlı və inamlı görmək əzmindədir.

Müəllimlərimiz gələcəkdə Azərbaycan xalqının fəxrinə çevriləcək hələ neçə-neçə gəncin həyat yolunun müəyyənləşməsi üçün öz ömürlərini bundan sonra da şama çevirəcək və gül balaların həyat yoluna işiq salacaqlar. Azərbaycan gəncliyinin düzgün, intelektli, savadlı yetişməsində biz kitabxanaçıların üzərinə də böyük

məsuliyyət düşür. Gəlin çalışaq ki, bu şərəfli işi layiqincə yerinə yetirək. Yeni dərs iliniz mübarək, əziz uşaqlar!

15 sentyabr Bilik günü münasibətilə uşaq kitabxanalarında 21 avqust – 21 sentyabr Sülh aylığı çərçivəsində “Bilik günü – Sülh günü” adlı tədbir də keçirilməsi məqsədəuyğundur. Tədbiri keçirməkdə əsas məqsəd uşaqlarda kitaba, mütaliyə maraq artırmaq, kitabxananı tanıtmaq, sülhə səsləməkdir. Tədbirdə uşaq yazıçılarının iştirakı vacibdir. Bəli, bu gün Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulmuş dövlət uşaq siyasəti ölkəmizdə daim uşaqların hərtərəfli və ahəngdar inkişafının təmin edilməsinə yönəlmışdır. Sülh - əmin-amanlıq, qurub-yaratmaq, dinclik, sosial, iqtisadi və mədəni inkişafdır. Sülhün carçıları isə gələcəyimiz olan uşaqlardır. Bunun üçün uşaqlar yaxşı oxumalı, mütaliə etməli, öz bilik və savadlarını artırmalıdır. Tədbirdə çıxış edən uşaq yazarları və digər qonaqlar tərəqqi, inkişaf üçün sülhün zəruriliyini qeyd edərək irqindən, dinindən, millətindən asılı olmayaraq hər bir dövlətin, hər bir bəşər övladının bunun üçün çalışmalı olduğunu vurgulayıb, uşaqlara öz şeirlərini oxuyub, qeyd olunan gün münasibətilə təbriklərə qoşula bilərlər. Tədbirdə şagirdlərin hazırladıqları bədii kompozisiyalar, uşaq yazarı A.Bünyatzadənin “Şirniyyat atan silahlar” nağılı əsasında qoyulmuş tamaşa, şeirlər, vətənpərvərlik və sülh mövzusunda mahnilar, rəqslər ifa olunması məqsədəuyğundur.

Ədəbiyyat siyahısı

15 SENTYABR - BİLİK GÜNÜ

Atmaca A. Mədəni səviyyəni necə yüksəltməli. - Bakı : Altun Kitab, 2013. - 128 s.

Əhmədli B. Bilik // Azərizm yolunda – Türkizmə doğru. – Bakı : Nərgiz, 2012. – S.15-23. – Məqalə ilk dəfə “Açıq fikir” qəzetiinin 31 iyul 2010-cu il nömrəsində dərc edilib.

Əhmədli B. Bilik kəsmək // Azərizm yolunda – Türkizmə doğru. – Bakı : Nərgiz, 2012. – S.15-23. – Məqalə ilk dəfə “Unikal” qəzetiinin 22 sentyabr 2010-cu il tarixli nömrəsində dərc edilmişdir.

Qocayev Ə. Ə. Bilik günü // Bayramlar və tarixi günler. - (Məktəblinin Kitabxanası. Elmi-Kütləvi Ədəbiyyat). – S.74.

Seyidov N. Məktəb uşağın dostudur : Uşaqlar üçün yararlı məktəbi yaratmaq yolunda əsas istiqamətverici prinsiplər : Metodik vəsait. - Bakı : [s. n.], 2006. - 60 s.

Yusifoğlu R. Günlərimiz, aylarımız : şeirlər - Bakı : Goyərçinin kitabxanası, 2003. - 47 s.

SƏNİN MARAQ DÜNYAN

Abbasov V. M. Dahilərin, müdriklərin və fatehlərin həyat dərsleri. I cild. - Bakı : "Təhsil" , 2010. - 576 s.

Abbasov V. M. Dahilərin, müdriklərin və fatehlərin həyat dərsleri. II cild. - Bakı : "Təhsil" , 2013. - 616 s.

Ağayeva G. İnsan. Dünyanın ən böyük möcüzəsi. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 1999. - 80 s. : şək. - (Ayna Uşaq ensiklopediyası).

Aranlı M. Məntiq (I-IV sinif şagirdləri üçün). – B. :2009. – 72 s.

Babaxanov N. Yer kürəsi. Planetimiz olduğu kimi. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 1999. - 96 s. : şək., rəngli şək. - (Ayna Uşaq ensiklopediyası).

Babayev M.B.Ə. Maraq və məntiq. – B.: Təhsil NPM,

- 2004.Babayev M.B.Ə.** Maraq və məntiq. 5 il dövlət televiziyasında : 72 dərs. – Bakı : Təhsil NPM,2004. – 190 s.
- Babayev M.B.Ə. (Şumərtürk).** Məntiqi düşündürmələr. – B.: Oka ofset, 2013. – 192 s.
- Babayev M.B.Ə., Qurbanov E.** Məntiqlə düşün. – Bakı : 2008. – 100 s.
- Babayev M.B.Ə.** Zəka oyunları : məntiqdən məsələlər. – Bakı : Altun kitab, 2013. – 144 s.
- Bakı tarixinin ensiklopediyası:** Sara Aşurbəyli-110 il - Bakı : Elm və Təhsil, 2016. - 88 s.
- Bilik yarışması** - 1 : 100 mövzu, 500 sual, cavablar, şərhlər. - Bakı : Altun Kitab, 2012. - 224 s. : il. - (Xəmsə milli intellektual oyun).
- Bilik yarışması** - 2 : 100 mövzu, 500 sual, cavablar, şərhlər. - Bakı : Altun Kitab, 2012. - 224 s. : il. - (Xəmsə milli intellektual oyun).
- Bilik yarışması** - 3 : 100 mövzu, 500 sual, cavablar, şərhlər. - Bakı : Altun Kitab, 2014. - 224 s. : il. - (Xəmsə milli intellektual oyun).
- Boqomolova O. B.** Məntiq məsələləri. – Bakı : Çıraq , 2007. – 241s.
- Bunları bilmək istəyirəm!** : İllüstrasiyalı intellektual ensiklopediya : Elm, səyahətlər, mədəniyyət, din, texnika, kosmos, siyaset, insan. – Bakı : turan evi, 2013. – 400 s.
- Bunları bilmək maraqlıdır.** - Bakı : Çaşıoğlu-Multimedia, 2010. - 56 s.
- Delalandr B.** Dinozavrular [şəkillərlə zəngin] : Larusun inanılmaz ensiklopediyası. - Bakı : Zebra group, 2012. - 42 s.
- Əbubəkiroğlu C.** Məntiq və intellekt 1. – Bakı : 2010. – 216 s.
- Ələkbərov U.** Ekologiya. Dünyamızın bu günü və sabahı. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2000. - 80 s. : rəngli il. - (Ayna Uşaq Ensiklopediyası).
- Əliyev R.** Din. Əxlaqa aparan yol. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2004. - 80 s. - (Ayna Uşaq ensiklopediyası).

Gəncəli S. 777 sual... : Düşündürücü, əyləncəli ensiklopedik toplu. - Bakı : Azərbaycan, 2008. - 232 s.

Həkimoğlu İ. Uşaq ensiklopediyası : Heyvanların rəngli dünyası. - Bakı : Qələm, 2012. - 256 s.

Həsənli C. Tarix keçmişdən gələcəyə : Uşaq ensiklopediyası. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2004. - 95 s. : rəngli şək. - (Ayna Uşaq ensiklopediyası).

Həsənzadə C. İncəsənət. Bəşəriyyətin misilsiz sərvəti. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 1999. - 96 s. - (Ayna Uşaq ensiklopediyası).

Həşəratlar : Məktəbyaşlı kiçik uşaqlar üçün. - Bakı : Qanun ; Bakı : "Əli və Nino" nəşriyyatı, 2013. - 32 s. : rəngli il. - (Ağillı oğlan və qızların ensiklopediyası). - "Spiders Spin Webs" kitabı əsasında hazırlanmışdır.

Hüseynova A. Musiqi. Səmimiyyət mənbəyi. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2001. - 94 s. : rəngli il. - (Ayna Uşaq Ensiklopediyası).

Xəlilov İ. Teatr və kino. Həyatın hər iki üzü : Ensiklopediya. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2001. - 79 s. - (Ayna Uşaq ensiklopediyası).

İnsan bədəni. - Bakı : Qanun ; Bakı : "Əli və Nino" nəşriyyatı, 2013. - 32 s. : rəngli il. - (Ağillı oğlan və qızların ensiklopediyası). - "My Tummy Rumbles" kitabı əsasında hazırlanmışdır.

İsmayılov Ç. Neft. Dünyamızın şah damarı. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2001. - 79 s. : rəngli il. - (Ayna Uşaq Ensiklopediyası).

Kaplan A. Nə? Necə? Nə üçün? - Bakı : Bərəkət, 2010. - 108 s.

Kim? Nə? Harada? - Bakı : Xəzər, 2010. - 96 s.

Kimya : Abituriyentlər və yuxarı sinif şagirdləri üçün dərs vəsaiti . - Bakı : TQDK - "Abituriyent", 2005. - 615 s.

Qasımov R. İnformatika. Sabaha açılan pəncərə. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2001. - 79 s. : rəngli il. - (Ayna Uşaq Ensiklopediyası).

Qüdrətoğlu A. 1001 sual, 1001 cavab, 1001 məlumat : Bunları bilmək maraqlıdır. - Bakı : Maarif, 2006. - 92 s.

Qüdrətoğlu A. 1001 sual, 1001 cavab, 1001 məlumat : Bunları

bilmək maraqlıdır. - Bakı : Maarif, 2007. - 88 s.

Mən dünyani öyrənirəm : uşaq ensiklopedik toplusu. - Bakı : Təfəkkür NPM, 2005. - 208 s.

Mənsimov S. A. Kimya : məlumat kitabı : Orta məktəbin yuxarı sinif şagirdləri və abituriyentlər üçün. - Bakı : Bilik, 2005. - 96 s.

Məntiqli oyun. - Bakı : Beşik, 2008. - 71 s. - (Mən və mənim dünyam).

1001 sual, 1001 cavab, 1001 məlumat... : Ensiklopedik kitab / tərt.ed. A. Qüdrətoğlu. - Bakı : Gənclik, 2008. - 192 s.

Musabəyov R. Cəmiyyət və dövlət. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2004. - 80 s. : rəngli şək. - (Ayna Uşaq ensiklopediyası).

Musayev İ. Okean. Bəşərin beşiyi. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2002. - 60 s. : rəngli şək. - (Ayna Uşaq Ensiklopediyası).

Nəsibov C. İdman. Güc və gözəllik. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2000. - 94 s. : rəngli il. - (Ayna Uşaq Ensiklopediyası).

Planetin qəribə quşları. - Bakı : Qanun ; Bakı : "Əli və Nino" nəşriyyatı, 2013. - 32 s. - (Ağıllı oğlan və qızların ensiklopediyası). - "Geese Go On Holiday" kitabı əsasında hazırlanmışdır.

Seyidov R. Elm və Texnika. İnkışaf tarixi. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2001. - 80 s. : rəngli il. - (Ayna Uşaq Ensiklopediyası).

Söyütlü E. O. Zəka sualları. - Bakı : Bərəkət, 2010. - 71 s.

Süleymanov T. Kosmos : İnsan kainata can atır. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2002. - 80 s. : rəngli il. - (Ayna Uşaq Ensiklopediyası).

Teatr və kino Həyatın hər iki üzü. - Bakı : Ayna Mətbu Evi, 2004. - 80 s. - (Ayna Uşaq ensiklopediyası).

Uşaqlar üçün ensiklopediya. Geologiya. - Bakı : Şərq-Qərb, 2008. - 712 s. - (Lügət və Ensiklopediyalar). - Kitab Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında" 12 yanvar 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə nəşr olunub.

Uşaqlar üçün ensiklopediya. İnformatika. - Bakı : Şərq-Qərb,

2008. - 616 s. - (Lügət və Ensiklopediyalar). - Kitab Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında" 12 yanvar 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə nəşr olunub.

Uşaqlar üçün ensiklopediya. Kimya. - Bakı : Şərq-Qərb, 2008. - 640 s. - (Lügət və Ensiklopediyalar). - Kitab Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında" 12 yanvar 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə nəşr olunub.

Uşaqlar üçün ensiklopediya. Riyaziyyat. - Bakı : Şərq-Qərb, 2008. - 624 s. - (Lügət və Ensiklopediyalar). - Kitab Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında" 12 yanvar 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə nəşr olunub.

Əsrimiz, təhsilimiz və biz

(metodk vəsait)

**Kompyuter yiğimi
və dizayn:**

Ruhiyyə Məmmədli

Ünvan:AZ-1022 Bakı şəh.,S.Vurğun küç.88;

E-mail: childlibbaku@yahoo.com

URL:www.clb.az

F.Köçərli adına Respublika

Uşaq Kitabxanasında

çap olunmuşdur.

Sifariş: 29

Çapa imzalanmışdır: 14.09.2020

Tirajı: 100

Pulsuz